

Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla mężczyzn stosujących przemoc na rok 2022.

Osoby prowadzące:
Monika Pujan
Paulina Wałęcik

Spis treści

1.	Podstawa prawna	3
2.	Adresaci programu	3
3.	Istota i cele programu	3
4.	Cele programu	4
5.	Formy, struktura i tematyka programu	4
6.	Metody i techniki pracy w grupie	4
7.	Realizacja programu	5
8.	Reguły uczestnictwa w programie	5
9.	Ocena uczestników	5
10.	Diagnoza i wstępne rozpoznanie	6
11.	Monitoring i ewaluacja	6
12.	Załączniki:	7
	załącznik nr 1. Harmonogram, zakres tematyczny (edycji)	8
	załącznik nr 2. Arkusz osobowy uczestnika zajęć korekcyjno – edukacyjnych	10
	załącznik nr 3. Kontrakt /umowa	13
	załącznik nr 4. Ankieta ewaluacyjne na zakończenie programu korekcyjno – edukacyjnego	14

1. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz.1249).
2. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.
3. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 (uchwała nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r.),
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych.

2. Adresaci programu

Program skierowany jest do mężczyzn stosujących przemoc w rodzinie, które zostały zakwalifikowane do programu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, na podstawie zgłoszeń przesłanych przez ośrodki pomocy społecznej, sądy, policję, prokuraturę oraz zgłosiły się indywidualnie.

Do programu nie przyjmuje się mężczyzn chorych psychicznie oraz uzależnionych. Mężczyźni stosującą przemoc w rodzinie, u której rozpoznane zostało uzależnienie od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, kieruje się w pierwszej kolejności na terapię uzależnienia.

3. Istota i cele programu

Ustawa o *przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* wskazuje na celowość podejmowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, których idea wywodzi się z przekonania, że możliwa jest korekta zachowań przemocowych z uwagi na ich wyuczony i przejmowany z pokolenia na pokolenie charakter.

Program powstał na bazie szkolenia przeprowadzonego przez Izabelę Banasiak oraz Marka Prejznera – założyciela Instytutu Prewencji Przemocy, inicjatora koncepcji i praktyki programów dla sprawców przemocy w rodzinie na terenie Polski, która opierała się na amerykańskich

doświadczeniach programu Duluth oraz na bazie wiedzy i doświadczenia zawodowego jego autorów.

4. Cele programu

Głównym celem oraz założeniem programu jest wsparcie mężczyzn stosujących przemoc w zaprzestaniu jej stosowania poprzez działania korekcyjno-edukacyjne zmierzające do:

- uświadomienia sprawcy czym jest przemoc i jakie mechanizmy ją powodują,
- uświadomienia sprawcy własnych zachowań przemocowych wobec bliskich,
- rozpoznania przez sprawcę sygnałów ostrzegawczych zapowiadających zachowanie przemocowe,
- wypracowania „planu bezpieczeństwa” zapobiegającego stosowaniu przemocy,
- rozwijania umiejętności samokontroli i współzycia w rodzinie,
- nabycia umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i sporów,
- nabycia umiejętności korzystania z pomocy innych,
- właściwego definiowania przez mężczyzn stosujących przemoc własnych uczuć,
- zbudowania partnerskiego układu stosunków w rodzinie,
- uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- uzyskania informacji o możliwościach uczestniczenia w działaniach terapeutycznych.

5. Formy, struktura i tematyka programu

Zawartość merytoryczna programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oprócz oddziaływań edukacyjnych obejmuje praktyczne ćwiczenia dostarczające korekcyjnych doświadczeń osobistych zmieniających zachowania i postawy związane z przemocą oraz rozwijające umiejętności samokontroli i konstruktywnego współzycia. Program realizowany jest w formie zajęć grupowych i spotkań indywidualnych.

6. Metody i techniki pracy w grupie

Metody i techniki wykorzystywane w programie są podporządkowane jego celom. Istotnym elementem programu jest dopasowanie różnorodnych metod do uczestnika programu i do problemu, z jakim się boryka oraz do stadium zmiany, w jakim znajduje się uczestnik, a nie

dopasowanie uczestnika do metod i technik pracy, które zna terapeuta, stąd ich duża różnorodność.

Programu korekcyjno – edukacyjnego wykorzystywane są następujące metody pracy:

- wykład,
- „burza mózgów”,
- praca w małych grupach,
- scenki – także w oparciu o materiały filmowe,
- ćwiczenia.

7. Realizacja programu

Program realizowany jest w małych grupach od 5 do 15 osób. Zajęcia w grupie prowadzone są przez dwie, ściśle współpracujące osoby.

Przerwy między kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż tydzień. Łączny czas programu obejmuje 60 godziny zajęć dydaktycznych w tym 15 godzin spotkań indywidualnych (1h na uczestnika).

Harmonogram edycji zajęć znajduje się w załączniku do programu – załącznik nr 1.

8. Reguły uczestnictwa w programie

- uczestnicy podpisują kontrakt w formie pisemnej, który stanowi załącznik nr 3 do niniejszego programu,
- podczas spotkań indywidualnych przeprowadzona jest diagnoza (arkusz osobowy uczestnika programu korekcyjno – edukacyjnego, arkusz historii przemocy część I i II).
- uczestnicy zobowiązują się do systematycznego uczestnictwa w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych zarówno grupowych, jak i indywidualnych,
- każdy uczestnik musi być zapoznany z zasadami uczestnictwa w programie,
- obecność w zajęciach dokumentowana jest poprzez podpis na liście obecności.

9. Ocena uczestników

Ocena postępów uczestników, wynika z wypełniania zobowiązań zawartych między innymi w kontrakcie. Kryterium oceny powinno zawierać następujące elementy:

- obecność,
- niestosowanie przemocy,
- trzeźwość,
- otwartość na uczestników i przekazywane treści,
- nieobwinianie innych osób,
- branie na siebie odpowiedzialności za przemoc,
- umiejętność rozwiązywania problemów,
- wykonywania „prac domowych” i zaleceń,
- zwracanie się o pomoc,
- otwarcie na korzystanie ze wsparcia w przyszłości,
- przyjmowanie uwag.

10. Diagnoza i wstępne rozpoznanie

Wstępne rozpoznanie jest przeprowadzane dla potrzeb pozyskania informacji o funkcjonowaniu każdego z uczestników i jego sytuacji życiowej oraz o specyfice przemocy, której był sprawcą. Dla pozyskania tych wiadomości wykorzystywane jest narzędzie (załącznik nr 2) w postaci arkusza osobowego uczestnika programu korekcyjno – edukacyjnego. Głównym celem przeprowadzenia badania z użyciem wskazanego dokumentu jest analiza sytuacji życiowej, zdrowotnej, materialnej i zawodowej osoby stosującej przemoc w aspekcie stosowania przez niego przemocy w rodzinie. Arkusz osobowy uczestnika jest wypełniany po rekrutacji i podpisaniu kontraktu z uczestnikiem programu. Uczestnicy zostają poinformowani o konieczności przeprowadzenia badania oraz o jego celu. Narzędzie podlega ponownemu wykorzystaniu, gdy w trakcie realizowania przez uczestnika programu nastąpi istotna zmiana w jego sytuacji.

Natomiast do diagnozy pogłębionej uczestnika programu wykorzystuje się arkusz historii przemocy część I i II.

11. Monitoring i ewaluacja

Realizacja programu jest ściśle związana z działaniami monitorująco kontrolnymi, które stanowią część nadzoru nad jego realizacją. System monitorowania obejmuje:

- postęp względem zaplanowanych założeń, działań i rezultatów programu,

- zachowania związane z przemocą u osób uczestniczących w programie w trakcie jego trwania oraz do 3 lat po jego zakończeniu.

Monitoring będzie prowadzony oraz dokumentowany przez pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, we współpracy z osobami prowadzącymi zajęcia, po zakończeniu programu w następujących odstępach czasowych:

- monitoring – nie później niż po upływie 6 miesięcy od zakończenia programu, nawiązanie kontaktu u uczestnikami,
- raz w roku po zakończeniu programu korekcyjno – edukacyjnego kontakt z przedstawicielami pomocy społecznej którzy zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw) są osobami uprawnionymi do przeprowadzania monitoringu – wniosek o udostępnienie danych.

Kontakty z uczestnikami programu rejestrowane będą na podstawie notatek służbowych.

Załączniki do programu

1. harmonogram edycji,
2. arkusz osobowy uczestnika zajęć korekcyjno-edukacyjnych,
3. kontrakt/umowa,
4. ankiety ewaluacyjne

Program stanowi dokument otwarty i zmienny. Wobec tego, można go modyfikować wraz ze zmieniającymi się potrzebami, przepisami prawnymi oraz środkami finansowymi przeznaczonymi na jego realizację.

Prowadzące:

Monika Pujan
Paulina Walęcik